

บทที่ 6

สรุปผลการทดลอง

1. การศึกษาจลนพลศาสตร์ของการรีฟอร์มแก๊สแอลพีจีด้วยไอน้ำบนตัวเร่งปฏิกิริยานิกเกิล/อลูมินา โดยทำการทดลองที่อุณหภูมิ 1023 องศาเซลเซียส ความดันบรรยากาศ จากการทดลองและวิจารณ์ผล โดยวิธี multiple linear regression พบว่าค่าคงที่อัตราเร็วเท่ากับ 2.11×10^{-8} อัตราการเกิดปฏิกิริยาที่จุดเริ่มต้นของแก๊สแอลพีจีเป็นอันดับ 1.9 ของแก๊สแอลพีจีและอันดับ 5.7 ของไอน้ำ เขียนอัตราการเกิดปฏิกิริยาได้เป็น

$$-r_{LPG} = 2.11 \times 10^{-8} [LPG]^{1.9} [H_2O]^{5.7}$$

โดย

$-r_{LPG}$ = อัตราการเกิดปฏิกิริยาของแก๊สแอลพีจี นิยามโดยจำนวนโมลของแก๊สแอลพีจีที่เข้าทำปฏิกิริยาต่อหน่วยน้ำหนักของตัวเร่งปฏิกิริยาต่อหน่วยเวลา ($\text{mol} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$)

[LPG] = ความเข้มข้นของแก๊สแอลพีจี ($\text{mol} \cdot \text{m}^{-3}$)

[H₂O] = ความเข้มข้นของไอน้ำ ($\text{mol} \cdot \text{m}^{-3}$)

k = ค่าคงที่อัตราเร็ว

แสดงว่าทั้งความเข้มข้นของแก๊สแอลพีจีและความเข้มข้นของไอน้ำต่างมีผลต่ออัตราการทำปฏิกิริยา

2. จากการศึกษาจลนพลศาสตร์ที่อุณหภูมิ 973, 1023, 1073 และ 1123 องศาเซลเซียส ความดันบรรยากาศ ได้ค่าคงที่อัตราเร็ว เท่ากับ 1.85×10^{-8} , 4.77×10^{-8} , 8.96×10^{-8} และ 19.2×10^{-8} ตามลำดับ ได้ค่าแฟกเตอร์ความถี่เท่ากับ $0.05 \text{ mol}^{-7.6} \cdot (\text{m}^3)^{8.6} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$ พลังงานกระตุ้นเท่ากับ 28,052 cal/mol สมการอาร์เรเนียสเขียนได้เป็น

$$k = k_0 \exp\left(\frac{-E_a}{RT}\right)$$

$$= 0.05 \exp\left(\frac{28,052}{RT}\right)$$

โดย k_0 = แฟกเตอร์ความถี่

E_a = พลังงานกระตุ้น (cal/mol)

T = อุณหภูมิสัมบูรณ์ (K)

R = ค่าคงที่ของแก๊ส เท่ากับ 1.97 cal/mol/K

แสดงว่า เมื่อทำการทดลองที่อุณหภูมิสูงขึ้น จะให้ค่าคงที่อัตราเร็วสูงขึ้น มีผลทำให้อัตราการเกิดปฏิกิริยาของแก๊สแอลพีจีเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับปฏิกิริยาการรีฟอร์มไฮโดรคาร์บอนทั่วไปกับไอน้ำเป็นปฏิกิริยาคูดความร้อน

3. การศึกษาทดลองที่ความเข้มข้นของแก๊สแอลพีจีและไอน้ำคงที่ พบว่า

เมื่อเศษส่วนน้ำหนักตัวเร่งปฏิกิริยาต่ออัตราการป้อนแก๊สแอลพีจี ($W/F_{0,LPG}$) หรือเวลาสเปซ(τ) เพิ่มขึ้น ทำให้เศษส่วนการเปลี่ยนแปลงของแก๊สแอลพีจี (X_{LPG}) เพิ่มขึ้น

อัตราการเกิดปฏิกิริยาของแก๊สแอลพีจี ($-r_{LPG}$) จะสูงสุดที่จุดเริ่มต้นของการเกิดปฏิกิริยา

อัตราการเกิดปฏิกิริยาของแก๊สแอลพีจี ($-r_{LPG}$) จะค่อยๆลดลงเมื่อเศษส่วนน้ำหนักตัวเร่งปฏิกิริยาต่ออัตราการป้อนแก๊สแอลพีจี ($W/F_{0,LPG}$) หรือเวลาสเปซ(τ) เพิ่มขึ้น

4. สมการอัตราการเกิดปฏิกิริยาของการรีฟอร์มแก๊สแอลพีจีด้วยไอน้ำบนตัวเร่งปฏิกิริยานิกเกิล/อลูมินา ที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยในอดีตซึ่งเป็นปฏิกิริยาการรีฟอร์มมีเทนด้วยไอน้ำทั้งหมด ดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 สมการการเกิดปฏิกิริยาและค่าพลังงานกระตุ้นของผู้วิจัยต่างๆ

ผู้วิจัย	สมการการเกิดปฏิกิริยา	ค่าพลังงานกระตุ้น (แคลอรี/กรัมโมล)
Aker และ Camp(1955)	$-r_{CH_4} = k_0 e^{-E_a/RT} P_{CH_4}$	8,820
Rostrup-Nielsen(1975)	$-r_{CH_4} = k_0 e^{-E_a/RT} [P_{CH_4} (1-(Q_r/K_p))]$	11,165
Vitidsant(1988)	$-r_{CH_4} = k_0 e^{-E_a/RT} C_{CH_4}$	12,518
ชัยวัฒน์ (2537)	$-r_{CH_4} = k_0 e^{-E_a/RT} C_{CH_4}^{1.19} C_{H_2O}^{0.385} C_{CO_2}^{-1.311}$	15,149
งานวิจัยนี้	$-r_{LPG} = k_0 e^{-E_a/RT} C_{LPG}^{1.9} C_{H_2O}^{5.7}$	28,052

จากตารางที่ 6.1 พบว่าค่าพลังงานกระตุ้นของปฏิกิริยาการรีฟอร์มแก๊สแอลพีจีด้วยไอน้ำที่ได้จากงานวิจัยนี้มีค่าสูงกว่างานวิจัยในอดีตของปฏิกิริยาการรีฟอร์มมีเทนด้วยไอน้ำ เนื่องจากแอลพีจีมีจำนวนโมลของคาร์บอนมากกว่าจึงต้องใช้พลังงานในการแตกตัวเพื่อเกิดปฏิกิริยามากกว่ามีเทน

ข้อเสนอแนะ

อัตราการเกิดปฏิกิริยาของการรีฟอร์มแก๊สแอลพีจีด้วยไอน้ำ บนตัวเร่งปฏิกิริยานิกเกิล/อลูมินาที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ มีประโยชน์ที่จะนำไปเป็นข้อมูลเพื่อทำแบบจำลองเครื่องปฏิกรณ์แบบฟลูอิด์เบดต่อไป



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย